

Rapport

Datum: 13 juli 2006

Rapportnummer: 2006/245

Klacht

Verzoeker, die op 22 september 2004 te Leeuwarden werd bekeurd wegens een verkeersovertreding, klaagt over de wijze waarop een ambtenaar van het regionale politiekorps Friesland zich bij die gelegenheid heeft gedragen. Hij klaagt er met name over dat de politieambtenaar:

zijn rijbewijs heeft verscheurd;

hem na het verscheuren heeft meegedeeld: "dan heb je er nu twee".

Voorts klaagt verzoeker er in dit verband over dat het regionale politiekorps Friesland heeft geweigerd de kosten voor een nieuw rijbewijs te vergoeden.

Beoordeling

Algemeen

1. Op 22 september 2004 kreeg verzoeker een administratieve sanctie opgelegd wegens het met een motorrijtuig veroorzaken van onnodig geluid. Verzoeker tekende hiertegen administratief beroep aan. Op 22 november 2004 verklaarde de officier van justitie het administratief beroep ongegrond.

2. Verzoeker diende op 3 december 2004 een klacht in over de wijze waarop de politieambtenaar zich bij het uitschrijven van de administratieve sanctie had gedragen. De districtschef achtte de klacht bij brief van 7 januari 2005 niet gegrond. Verzoeker was het niet eens met deze afdoening en verzocht de korpsbeheerder zijn klacht in behandeling te nemen. Nadat de klachtcommissie advies had uitgebracht, achtte de korpsbeheerder de klacht bij brief van 22 maart 2005 niet gegrond. Op 7 april 2005 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman.

Ten aanzien van het verscheuren van het rijbewijs

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaar H. zijn rijbewijs heeft verscheurd. Verzoeker stelde dat hij zijn rijbewijs, op verzoek van H., aan H. had gegeven. Het rijbewijs was op dat moment gedeeltelijk gescheurd, maar nog wel één geheel. H. vouwde het rijbewijs meerdere malen open om alles goed op te kunnen schrijven. Hierbij scheurde H. het rijbewijs in twee stukken. De volgende dag hoorde verzoeker van een andere politieambtenaar dat zijn rijbewijs niet meer geldig was omdat het in twee stukken lag.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker bij brief van 22 maart 2005 niet gegrond en verwees hierbij naar het advies van de klachtcommissie van 15 maart 2005. De klachtencommissie gaf in haar advies aan dat het rijbewijs van verzoeker al zodanig was ingescheurd, dat het volledig afscheuren niet de politie kon worden verweten.

3. De korpsbeheerder liet bij brief van 20 juni 2005 aan de Nationale ombudsman weten bij zijn eerdere standpunt van 22 maart 2005 te blijven.

4.1. Politieambtenaar H. verklaarde tijdens de klachtenprocedure bij de politie, bij brief van 23 december 2004, onder meer het volgende. Op 22 september 2004 zag hij een voertuig rijden. Dit voertuig gaf enkele malen behoorlijk veel gas waardoor de banden van het voertuig slipten over het wegdek. H. liet verzoeker stoppen, vorderde zijn rijbewijs en deelde hem mee dat hij een beschikking zou krijgen voor het onnodig geluid veroorzaken. Verzoeker gaf H. zijn rijbewijs, dat zich in een zeer slechte staat bevond. Volgens H. was dit rijbewijs dusdanig gescheurd dat dit, tijdens het uit het hoesje halen, in tweeën scheurde. Verder verklaarde H. dat hij het rijbewijs niet bewust in tweeën had gescheurd.

4.2. In aanvulling op bovenstaande verklaring, verklaarde H. op 28 juni 2005 tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman onder meer het volgende. In de auto van verzoeker zat nog iemand. Nadat H. verzoeker had verzocht om inzage van zijn rij- en kentekenbewijs, kreeg hij een mapje aangereikt waarin het rijbewijs van verzoeker zat. Het betrof een plastic hoesje dat in drieën was gevouwen. Hij zag toen al dat het rijbewijs in een slechte staat verkeerde. Er zaten scheuren in op de plekken waar het was gevouwen. Het leek alsof het meerdere keren was meegewassen. Toen H. het rijbewijs uit het hoesje haalde of had gehaald, scheurde het in tweeën op een vouwlijn. Hij kon zich niet herinneren of het scheuren tijdens het uit het hoesje halen of daarna was gebeurd. Hij deelde verzoeker vervolgens mee dat hij een nieuw rijbewijs diende aan te schaffen omdat het gescheurde rijbewijs niet meer geldig was. Een rijbewijs dient namelijk volledig leesbaar en in goede staat te zijn. Verder verklaarde H. dat hij het rijbewijs niet opzettelijk had kapot gescheurd. Dit gebeurde enkel door de staat waarin het rijbewijs zich bevond.

5. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde de echtgenote van verzoeker op 2 augustus 2005 onder meer het volgende. Op het moment dat politieambtenaar H. hen stil hield, zat zij naast haar echtgenoot. Haar echtgenoot gaf zijn rijbewijs aan H. Het zat in een plastic mapje en verzoeker had het in de achterzak van zijn broek. Ze zag op dat moment dat het rijbewijs al bijna in twee delen was gescheurd. Ze wist niet hoe dat was gekomen of hoe oud het rijbewijs was. Voor zover zij zich kon herinneren haalde haar echtgenoot het rijbewijs uit het hoesje, maar zij had dit niet gezien. H. bekeek het rijbewijs en liet weten dat het in een slechte staat was. Nadat hij de gegevens had genoteerd gaf hij het rijbewijs terug aan haar echtgenoot. Ze had gezien dat H. bij het noteren van de gegevens het rijbewijs omdraaide. Het rijbewijs was bij het teruggeven in twee delen gescheurd. Ze had niet gezien hoe dit precies was gekomen.

6. In reactie op de verklaring van politieambtenaar H. liet verzoeker bij brief van 15 september 2005 onder meer het volgende weten. Verzoeker stelde dat hij zelf het rijbewijs uit het hoesje had gehaald en aan H. had gegeven. Het rijbewijs was op dat moment wel gescheurd, maar niet in meerdere delen. Tijdens het uitschrijven van de bekeuring scheurde H. het rijbewijs door het rijbewijs diverse malen tegen de vouwlijn in te draaien, aldus verzoeker. Verder stelde verzoeker dat zijn rijbewijs niet meerdere malen is meegewassen en dat het nog steeds goed leesbaar is.

7. Verzoeker stuurde bij zijn brief van 15 september 2005 tevens een kopie mee van zijn rijbewijs. Hieruit blijkt dat het rijbewijs is afgegeven op 27 november 1997 en geldig is tot 27 november 2007. Het rijbewijs is gescheurd op de eerste vouwlijn en bestaat uit twee stukken.

Beoordeling

8. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Dit betekent onder meer dat bestuursorganen handelingen achterwege moeten laten die in het algemeen als onfatsoenlijk worden ervaren. Onder het begrip handelen valt onder andere het doen of laten van feitelijke handelingen, het uitspreken of juist achterwege laten van bepaalde opmerkingen en het aannemen of achterwege laten van een bepaalde houding.

9. Vast staat dat het rijbewijs, op het moment dat verzoeker het terug kreeg van politieambtenaar H., in tweeën was gescheurd op de eerste vouwlijn.

Gelet op hetgeen verzoeker, zijn echtgenote en H. naar voren hebben gebracht, is aannemelijk dat het rijbewijs van verzoeker in een slechte staat verkeerde, aangezien het reeds scheuren vertoonde op de plekken waar het rijbewijs werd gevouwen en al bijna in twee stukken was gescheurd. Uit het onderzoek is verder niet gebleken dat H. op een onzorgvuldige wijze het rijbewijs heeft opengevouwen om de benodigde gegevens te kunnen noteren of dat hij het rijbewijs met opzet in tweeën heeft gescheurd.

Gelet op het voorgaande, is de Nationale ombudsman van oordeel dat het niet in de rede ligt om het uiteindelijk doorscheuren van het rijbewijs H. te verwijten en dat H. niet gehandeld heeft in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van de gemaakte opmerking

Bevindingen

1. Toen verzoeker zijn rijbewijs terug kreeg en zag dat het in twee stukken was gescheurd, had hij aan politieambtenaar H. gevraagd: "wat nu?". Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaar H. hem hierna had meegedeeld: "dan heb je er nu twee".
2. De korpsbeheerder ging in zijn brief van 22 maart 2005 niet in op dit klachtonderdeel. De klachtcommissie nam in haar advies van 15 maart 2005 aan dat politieambtenaar H. had gezegd: "Dan heb je er nu twee", maar gaf geen oordeel over dit klachtonderdeel.
3. De korpsbeheerder liet bij brief van 20 juni 2005 weten bij zijn eerdere standpunt van 22 maart 2005 te blijven.
4. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar H. op 28 juni 2005 dat hij verzoeker had meegedeeld dat hij een nieuw rijbewijs diende aan te schaffen omdat het gescheurde rijbewijs niet meer geldig was. Verder verklaarde H. dat hij niet had gezegd dat verzoeker er nu twee had. Verzoeker deed op dat moment niet moeilijk over het kapotte rijbewijs en het verbaasde H. dat verzoeker daarover later een klacht had ingediend.
5. De echtgenote van verzoeker verklaarde tijdens de klachtenprocedure bij de politie en tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman dat H. tegen haar echtgenoot had gezegd dat hij er nu twee had. Verder verklaarde verzoekster dat ze het een normaal gesprek had gevonden, waarbij geen van beiden boos had gereageerd.

Beoordeling

6. Ook dit klachtonderdeel wordt getoetst aan het vereiste van correcte bejegening, zoals hiervoor onder 1.8. beschreven.
7. Uit het onderzoek is gebleken dat de lezingen met betrekking tot de exacte bewoordingen van H. bij zijn opmerking over het gescheurde rijbewijs uiteen lopen. Verzoeker en zijn echtgenote stellen dat de politieambtenaar de opmerking "dan heb je er nu twee" heeft gemaakt. Politieambtenaar H. verklaarde dat hij deze opmerking niet had gemaakt. Hij had opgemerkt dat het gescheurde rijbewijs niet meer geldig was.

Wat de exacte bewoordingen zijn geweest, is niet meer vast te stellen. De Nationale ombudsman acht het echter wel aannemelijk dat H. een opmerking heeft gemaakt over het feit dat het rijbewijs in twee delen was gescheurd. De Nationale ombudsman ziet hierin echter onvoldoende aanleiding om te oordelen dat sprake was van strijd met het vereiste van correcte bejegening, mede gelet op het feit dat de echtgenote van verzoeker en H. het beiden een normaal gesprek hadden gevonden. Niet is gebleken dat H. met een dergelijke opmerking de grenzen van beleefdheid en fatsoen heeft overschreden.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van de schadevergoeding

Bevindingen

1. Voorts klaagt verzoeker er in dit verband over dat het regionale politiekorps Friesland heeft geweigerd de kosten voor een nieuw rijbewijs te vergoeden.
2. De korpsbeheerder achtte de klacht over het afscheuren van het rijbewijs niet gegrond aangezien dit de politie niet kon worden verweten. Op het verzoek om vergoeding van de kosten voor een nieuw rijbewijs is de korpsbeheerder verder niet expliciet in gegaan.

Beoordeling

3. In een geval als dit, waarin een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot (gedeeltelijke) afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.
4. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.
5. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt het redelijkheidsvereiste mee dat het bestuursorgaan mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien het op goede gronden zijn aansprakelijkheid betwist. In dat geval kan het bestuursorgaan het aan de burger overlaten om vragen betreffende de onrechtmatigheid van het handelen of betreffende de overige voorwaarden om de schadeclaim toe te wijzen aan het oordeel van de burgerlijke rechter te onderwerpen. Dit is slechts anders indien de gronden en de overwegingen waarop de betwisting van de aansprakelijkheid berust, zo evident onjuist zijn dat het bestuursorgaan in redelijkheid niet tot zijn beslissing had kunnen komen. Alsdan moet de afweging van het belang van het bestuursorgaan bij betwisting van zijn gehoudenheid tot schadevergoeding tegenover het belang van de burger bij schadevergoeding worden geacht in strijd met het redelijkheidsvereiste te hebben plaatsgevonden.
6. Uit het feit dat de korpsbeheerder de klacht over het politieoptreden niet gegrond heeft geacht, leidt de Nationale ombudsman af dat de korpsbeheerder geen reden zag om verzoeker een schadevergoeding toe te kennen.
7. Gelet op de terughoudende benadering van de Nationale ombudsman in schadevergoedingszaken en gelet op hetgeen hiervóór onder I.9. is overwogen ten

aanzien van verzoekers klacht betreffende het scheuren van het rijbewijs, moet worden geoordeeld dat de afwijzing van het verzoek om vergoeding van de kosten voor een nieuw rijbewijs, niet geacht kan worden in strijd te zijn met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk

8. De Nationale ombudsman merkt verder op dat het van de korpsbeheerder verwacht had mogen worden dat hij het verzoek om schadevergoeding ook expliciet had beantwoord.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van ambtenaren van het regionale politiekorps Friesland, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 11 april 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer V. te Leeuwarden, met een klacht over een gedraging van ambtenaren van het regionale politiekorps Friesland. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Friesland, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Friesland verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werden politieambtenaar H. en de echtgenote van verzoeker een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Noch de korpsbeheerder en de betrokken politieambtenaar noch verzoeker gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 7 april 2005.

Intern klachtdossier van de politie, ontvangen op 2 mei 2005.

Standpunt van de korpsbeheerder van 20 juni 2005.

Telefonische verklaring van politieambtenaar H. van 28 juni 2005.

Telefonische verklaring van echtgenote van verzoeker van 2 augustus 2005.

Reactie van verzoeker van 15 september 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.